

ZIFFER SÁNDOR (1880-1962)

Sétálók a Malomárok partján, 1910 körül

Olaj, vászon, 80,5x72 cm

Jelezve jobbra lent: Ziffer Sándor

Hátoldalon felirat:

Igazolom, hogy ezen festmény Ziffer Sándor eredeti műve.

Nagybánya 927. III. 4. Krizsán János a "N.F.T." törzstagja

Kezdő ár: 20 000 000 Ft / 62 500 EUR

Becsérték: 30 000 000 – 40 000 000 Ft

Estimated value: 93 750 – 125 000 EUR

KIÁLLÍTVA ÉS REPRODUKÁLVA:

- Best of Mű-Terem – Válogatás az elmúlt 10 év kiemelkedő alkotásaiból, Virág Judit Galéria és Aukciósház, Budapest, 2007. április 14-28. katalógus: 62.
- Párizs–Nagybánya 1904–1914, Virág Judit Galéria, Budapest, 2018. október 26. – november 18. katalógus: 154.

Ziffer Sándor

„A budapesti Iparművészeti Iskolában arra tanították az embert, hogy a megfestendőket lehetőleg dekoratíve, színesebben fogja föl. Ebbe én úgy beleéltem magam, hogy már nem is bírtam másképpen látni. Ha láttam egy szép kéket, azt a kéket én még kékebbre akartam festeni. Túl akartam licitál-

ni magam. Ez a törekvés hozta magával, hogy hát öreg koromra azt mondják, jó színeim vannak...” – mondta Ziffer Sándor halála előtt nem sokkal készült egyik interjúján.

A most aukcióra kerülő *Sétálók a Malomárok partján* című Ziffer-kép pedig nemhogy színes,

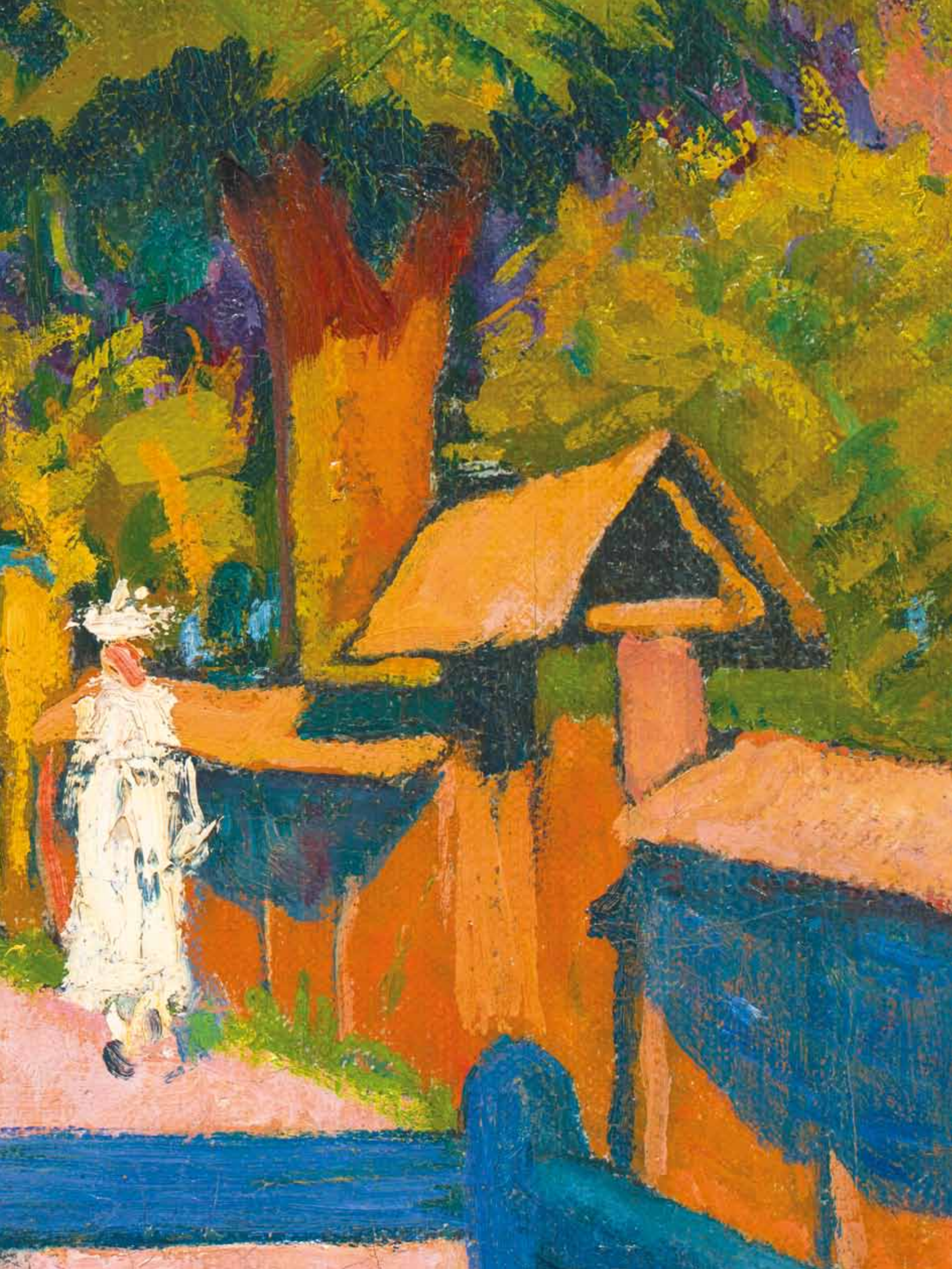
de aligha lehetne még ennél színesebb. Az izzó nyári napsütés által már amúgy is felgyulladni vágyó színek erejét Ziffernek még sikerült tovább fokoznia, valósággal felkorbácsolni azokat a kifeszített vászonra.

A művész a magyar vadak egyik legvadabbika volt ekkor, a hazai modernizmus leggyönyörűbb és legintenzívebb időszakának számító 1910 körüli években.

1-2. A Malomárok és környéke Nagybányán, 1900-as évek eleje
archív fotó

Bár Ziffer nem volt tősgyökeres nagybányai – mint például a fiatalon elhunyt Maticska Jenő –, mégis elválaszthatatlan fogalmakká váltak az idők során. Először 1906 nyarán látogatott a kis bányászvárosba és ott a szabadiskolától függetlenül kezdett dolgozni. Az 1906 és 1914 közötti nyarakat kivétel nélkül itt töltötte és 1911-es megalakulásától tagja volt a Nagybányai Festők Társaságának. 1906 nyara igen különleges és a későbbiekre nézve meghatározónak bizonyult a nagybányai művésztelep és az ott munkálkodó művészek életében. Ezen a nyáron hozta el Párizsból a francia fauve festészet híret és eredményeit Czöbel Béla, Czigány Dezső, Mikola András, Perlrott-Csaba Vilmos és Körmendi-Frim Ervin. Ziffer a modernizmus lázában égő Nagybányán találta magát, a hazai fauve festészet születésének tanújaként. A híreken felbuzdulva első nagybányai nyarat követően, már ez év őszén Párizsba látogatott. Ekkor született az a híres kettős portré, melyen Körmendivel közös vásznon örökítették meg önmagukat, de összekülönbözésük pecsétjeként Ziffer levágta a vásznonról addigi barátját és a képet így, ebben az állapotában küldte be a párizsi Függetlenek Szalonja aktuális tárlatára. *„Czöbel s az esetenél jelen lévő Pór Bertalan mesélte később, hogy Matisse, aki tagja volt a kiállítás rendezőbizottságának, hosszan, kedvtelve nézegette Ziffer képét: – Végre egy jó munka a sok szemét között – mondta, majd ő maga választott megfelelő falat számára.”* – idézte fel Zifferre és festői indulására nézve rendkívül hízelgő történetet monográfusa, Borghida István 1980-ban megjelent kötetében.

Ziffer azok között volt, akik a lehető legtöbbet tették a hazai modern festészet felvirágzásáért. Az úttörő Rippl-Rónai József volt még a századfordulón, majd a nyomdokain sűrű sorokban következtek az egyre új és újabb művészi utakat kereső-kutató alkotók. Közéjük tartozott Ziffer is, akinek hatása a korai magyar modernizmus megszületésénél és kibontakozásánál lényegesen meghatározóbb volt, mint azt eddig sejteni lehetett. 1910 körüli műveinek java eleve Nagybányán született, de a Budapesten és Párizsban festett képek is rendre ide kerültek vissza. Míg például Czöbel korai képei közül számos lappang még ma is a nagyvilágban, s így a hazai fejlődésre gyakorolt hatásuk elenyésző, addig Ziffer műveinek java, közkincként közkézen forog szinte születése óta. Mindemellett fontos szempont az is, hogy Ziffer kiváló pedagógusként nagy hatással volt a fiatalságra. Egyik későbbi tanítványa, Incze János így emlékezett tanári működésére: *„Lestük a szavait, mint kinyilatkoztatást, élvezet volt hallgatni a megjegyzéseit, figyelni a különböző szempontokból, érdekes látószögekből felvetett gondolatait. Öröm és felfrissülés volt ennek a kitűnő tanítómesternek a szavait hallgatni.”*

Ziffer a szigorúan vett fauve korszakát 1913 nyarán Nagybányán zárta le. Az ezt követő háborús évek után ismét visszatért ide, hogy a következő több mint négy évtizedben már elválaszthatatlan részévé váljon a magyar festészet egyik legszebb fejezetének helyszínéül szolgáló, kis bányászvároskának.

3. Maurice de Vlaminck: Őszi táj, 1905
MOMA, New York
4. Georges Braque: Kikötő Estaque-ban, 1906
magántulajdon
5. Ziffer Sándor: Hegyoldal tavaszi napsütésben, 1910
magántulajdon

